

Jauna padomju zinātnes uzvara

TASS paziņojums

1962. gada 28. maijā Padomju Savienībā sekmīgi ievadīts orbitā kārējais mākslīgais Zemes pavadoņs «Kosmos-5». Pavadoņi uzstādīti zinātniskā aparātūra, kas paredzēta kosmiskās telpas pētījumu turpināšanai saskaņā ar programmu, ko TASS paziņoja šā gada 16. martā. Līdz ar zinātnisko aparātūru pavadoņi «Kosmos-5» uzstādīti daudzkanālu radiotelemetriskā sistēma un radiotehniskās ierīces trajektorijas mērīšanai. Pavadoņi ir īsviļņu raidītāji, kas darbojas 20,008 megahercu frekvencē. Pēc aptuveniem datiem, pavadoņi lido pa orbītu, kas maz atšķiras no aprēķinātās. Pavadoņa apgriešanās periods — 102,75 minūtes, orbītas plaknes leņķis pret ekvatora plakni — 49 grā-

di 04 minūtes, maksimālais attālums no Zemes virsas — 1600 kilometru un minimālais attālums — 203 kilometri. Radiotelemetriskā informācija, kas saņemta no pavadoņa, liecina, ka visas uzstādītās sistēmas darbojas normāli. Koordinācijas skaitļošanas centrā pienāk telemetriskā informācija, kā arī dati par raidītāja «Majak» signālu uztveršanu. 1962. gada 28. maijā pavadoņi lidoja pār šādu pilsētu rajoniem (pēc Maskavas laika): Melburnas — pulksten 13.58, Otavas — 14.40, Keiptaunas — 15.14, Pertas — 15.39, Čikāgas — 16.25, Vašingtonas — 16.28, Portlendas — 18.07, Karakasas — 18.23 un Riodežaneiro — 18.35.

Svarīga rezerve gaļas ražošanas palielināšanā

Rajona saimniecībām šogad ievērojami jāpalielina gaļas ražošana. Gada sākumā sastādīja reālus plānus, apsverot visas iespējas. Tomēr, ja paanalizējam, kā šos plānus izpilda, atklājas, ka veselā rindā saimniecību nav darīts viss gaļas ieguves kāpināšanai. Dažās saimniecībās izpildīti tikai piektā daļa no pusgada uzdevuma. Tāpēc jāceļ trauksme, jāizmanto visas rezerves ražošanas palielināšanai.

Viena no šādām rezervēm ir teļu iepirkšana no kolhoznieku, strādnieku un kalpotāju sētām. Patiešām, ja maz bijis atstāts vienmetiena vaislinieču, iegūts maz sivēnu, pieļauta to krišana, pašlaik jau grūti labot šādas aprēķinos un praksē izdarītās kļūdas, kas, par nožēlošanu, atgadījušās ne vienā saimniecībā vien. Teļu iepirkšana šādā gadījumā ir vienīgā iespēja, kā aizpildīt radušos robus, kā dot uzviņu plānam. Un ja teļus nobaro vasarā, galvenokārt ar lēto ganību zāli, un nodod ar 200 kilogramu dzīvsvaņu, gaļas pašizmaksa ir zema un tās realizācija dod saimniecībai prāvus ienākumus. Protams, tur, kur teļu iepirkšanā vēl nekas nav darīts, lielas iespējas palaistas garām, jo daļa jaunlopu jau likvidēti, taču daudz ko var atgūt. Un tas arī jādara.

Ik gadus lielu skaitu teļu iepērk un nobaro kolhozi «Draudzība». Kolhoznieki, strādnieki un kalpotāji labprāt tos pārdod saimniecībai, jo saņem pieklājīgu samaksu. Teļus te nobaro vasarā, pielietojot intensīvu metodi: jaunlopus tur aizgaldās un tiem bagātīgi izdēdina zaļo masu, piena pārstrādes iekārtās, spēkbarību. Katrs lopkopējs apkopj prāvu grupu — 50 līdz 70 teļu. Kad teļi nobaroti līdz 200 kilogramiem dzīvsvaņā, tos realizē. Arī šogad te iepērk 400 teļus, no kuriem 250 jau atrodas kolhoza fermās. Intensīvi barojot, daļa gada sākumā dzimušo teļu būs realizējami jau jūnijā beigās. Izdevīgi kolhozniekiem, kas par pārdotajiem teļiem saņem labu atlīdzību, izdevīgi kolhozam, kas gūst prāvus ienākumus, un izdevīgi valstij, jo iedzīvotāji saņem vairāk gaļas produktu.

Labi iepērk teļus kolhozi «Vienība», «Birži», «Nākotne», «Dzimtene», «Ozols» un dažas citas saimniecības. Šo kolhozu vadītāji un speciālisti aprēķināja, cik teļu jāiepērk un jānobaro, lai izpildītu gaļas ražošanas plānu, kādas ir nobarošanas iespējas, noslēdza līgumus ar kolhozniekiem un tagad jau iepirkuši lielu skaitu.

Tā vajadzēja rīkoties visur. Taču dažās saimniecībās pret šo nozīmīgo rezervi izturējās nevēlīgi. Lūk, Leimaņu kolhozi. Cūkkopībā te lieli trūkumi, un šī nozare nenodrošina gaļas ražošanas plāna izpildi. Varēja sagaidīt, ka trūkstošās tonnas te pacentīsies segt ar jaunlopiem. Nekā tam līdzīga! Kolhoza vadītājus neuztrauc gaļas realizācijas uzdevuma izpildes zemais procents, viņi negrib uzņemties liekas raizes un tāpēc teļus neiepērk. Saprātīgi saimnieki tā nerīkojas.

Kolhoza «Arājs» priekšsēdētājs b. Rihters gan sola teļus iepērk, bet tiklīdz jāsāk praktiski ko darīt, kāpjās atpakaļ. Tāpat ir Sudrabkalna kolhoza, «Zelta vārpā» un citur. Leņķa kolhozā pirmā pusgada gaļas ražošanas plāns veikts tikai par 20 procentiem, bet teļus te neiepērk. Kolhozā «Nica» pusgada uzdevums izpildīts par 18 procentiem, bet iepirkti tikai 5 teļi. Ko liecina šāda bezrūpība? Tikai to, ka dažu saimniecību vadītāji nenopietni izturas pret saistību izpildi, neuzskata to par obligātu pienākumu.

Kolhozā «Asupe» pašlaik teļus iepērk. Bet kāpēc to nevarēja darīt agrāk? Tagad daudzās kolhoznieku sētās teļi jau likvidēti. Par to nopietnus pārmērtumus pelnījis agronomi b. Eglītis, kas ilgāku laiku izpildīja priekšsēdētāja pienākumus, bet par lopkopību interesējās ļoti maz.

Šajā jautājumā enerģiskāk jārikojas padomju saimniecībām, kuras līdz šim iepirkušas ļoti nelielu skaitu teļu, lai gan gaļas ražošanas plāna izpilde vairākās no tām apdraudēta.

Teļu iepirkšana un nobarošana ļaus ne vien izpildīt plānu, bet dot arī uzviņu. Taču nedrīkst rīkoties tik aplami, kā to dara vairākās saimniecībās — teļus gan iepērk, bet pietiekami nenobaro un realizē ar zemu dzīvsvaņu. Lopkopības speciālistiem kopā ar agronomiem jāpadomā, kā labāk organizēt jaunlopu nobarošanu, lai līdz rudenim tie sasniegtu 200 kilogramus. Jārūpējas ne vien par ganībām, zaļbarību, dzirdināšanu, bet arī par labiem ganiem un kopējām, kas prot un mīl savu darbu.

Teļu iepirkšana šobrīd ir svarīga rezerve gaļas ražošanas kāpināšanai. To nedrīkstam atstāt neizmantotu.

Līvānu pilsētas bibliotēka

VISU ZEMJU PROLETĀRIESI, SAVIENOJIETIES!

PADOMJU DAUGAVA

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS CENTRĀLĀS KOMITEJAS UN LPSR MINISTRU PADOMES LAIKRAKSTS JĒKABPILS TERITORIĀLĀS KOLHOZU UN PADOMJU SAIMNIECĪBU RAŽOŠANAS PĀRVALDES ZONĀ

Nr. 7 (2702)
22. gads

Ceturtdien,
1962. gada 31. maijā

Maksā
2 kap.

Lauku darbaļaudis!

Organizēti pabeigsim sēju! Laikus uzsāksim sējumu kopšanu!

Kartupeli iestādīti

Kolhoza «Ozols» 2. laukkopības brigāde 28. maijā pabeidza stādīt kartupeļus 12 hektāru platībā. Vagu dzišanā un kartupeļu stādīšanā čaki piedalījās mehānizatori Imants Zālenieks, Ivans Leņķevičs, laukropes Jevdokija un Polinarija Hohlovas, Marija Bračkina un Marija Romanova.

A. VISTIŅA,
kolhoza «Ozols» grāmatveža palīdze

Plāns izpildīts

Kolhoza «Vārpa» putnkopējam pašlaik darba pilnas rokas. Pagājušajā nedēļā saņemti pirmie 2700 cāļi. Jaunie putnu kūts iemītneki jūtas labi. Par to, lai cāļi neslimotu, augtu labi, rūpējas kopējas Zelmā Bartmane un Elza Kļaviņa. Cāļiem pirmajās dzīvības dienās ir ļoti svarīgs temperatūras režīms, kā arī barības kvalitāte. To stingri ievēro kopējas, un cāļi aug teicami.

E. Kļaviņas pārziņā ir arī pieaugušās vistas, kuras viņa kopj kopā ar Tamāru Leščinsku. Kā čaklas putnkopes nav lieku soli žēlojušas,

liecina darba rezultāti. Uz 29. maiju kolhoza putnu ferma jau izpildījusi valsts sagādes pusgada plānu. Plānoto 28.000 olu vietā pārdotas 31.100.

M. GRĀMATNIEKS,
kolhoza «Vārpa» grāmatvedis

Mēslojumu dod vagās

Pēdējās dienas Kārļa Marksa kolhoza ļaudis steidz stādīt kartupeļus. Tā, 29. maijā šis darbs ritēja pirmajā, otrajā un trešajā brigādē. Mehānizatori Jānis Lūjāks un Jānis Zīdēlis dzina vagās. Trešajā brigādē, lai iegūtu augstākas kartupeļu ražas, pirms kartupeļu stādīšanas kūtsmēslus un mākslīgos mēslus iekaisīja tieši vagās. Brigadieris Kārlis Vitoliņš ļoti organizēti un ar apdomu veic sējas darbus. Pagājušajā gadā trešā brigāde ieguva visaugstākās ražas, un šogad tās nedrīkst būt zemākas. Tāpēc laukropes Antonija Cauniņa, Nelliņa Pelēce, Ilga Bērziņa ar lielu rūpību kaisa vagās kūtsmēslus un minerālmēslojumu. Pašlaik stāda Priekulu agros kartupeļus. Uz 29. maiju kolhozā no plānā paredzētajiem 27 hektāriem bija iestādīti 18 hektāri.

L. MIEZITE,
Kārļa Marksa kolhoza agronome

Neskatoties uz grūtībām

Smags pavasaris šogad ir lauksaimniecības arteļa «Zelta vārpa» ļaudīm. Paliešanas platības neapsētas, jo augsne daudzās vietās slapja. Tomēr mehānizatori un laukropi neatlaidīgi cinās ar grūtībām. Jau no lauku darbu pirmajām dienām čaki strādā DT-54 markas traktora vadītāji P. Obelis

un P. Peisenieks, bb. Cērminieks, Veigurs un vēl daži citi.

Neskatoties uz biežo lietu, tur, kur ir kādas iespējas kultivēt, laukā izbrauc P. Obelis ar P. Peisenieku. Piemēram, tādos apstākļos pirms dažām dienām viņi gatavoja zemi cukurbietēm, bet traktorists b. Veigurs kultivēja augsni kartu-

peļiem. Tagad jāskatās nevis uz dienām, bet pat stundām — tāda ir labāko mehānizatoru devīze. Šajās dienās cukurbietu sēju beidz otrā un trešā brigāde. Palīgā lauku karalienes sēja nāk arī šefi — Līvānu kultūras nama un Rīgas 18. autotransporta kolonas darbinieki.

A. SKUJA

Rūpēties par sēklu nākošajam gadam

Mūsu rajona saimniecības sējas plāna izpildē ir vienā no pēdējām vietām republikā, taču izrādās, ka pat novēlotas sējas apstākļos daudzās vietās lauksaimniecības speciālisti un saimniecību vadītāji pieļauj nekondicionētas sēklas izsēšanu. Pie tam visbiežāk tās ir sliktas organizācijas sekas, jo sējai derīgi graudi paliek apcirķņoti.

Sēces padomju saimniecības bijušais galvenais agronomi b. Zelčs visiem nodaļu pārvaldniekiem, kā arī klētniekiem bija devis rakstisku rīkojumu izsēt uz katra hektāra vienādus sēklas daudzumus, nerēķinoties ar tās kvalitāti. Šādas rīcības rezultātā Sēces padomju saimniecības laukos izsēja 200 kg uz hektāra auzu mistru, kura didzība ir tikai 57—61 procents. Saimniecībā ir 36 tonnas didzībā nekondicionētu sēklu, kuras paredzēts izsēt, nemeklējot iespēju apmainīt sliktos graudus pret kondicionētiem.

Kolhoza «Padomju Dzimtene» priekšsēdētājs b. Elksnis un agronomi b. Erdlāns tāpat iesējuši daļu miežu ar sējas normu 180 kg uz hektāra pie 53 procentu didzības. Viņi aizbildinās, ka sēklai ir 93 procentu dzīvības spēju. Taču pārbaudot miežu laukus, pats agronomi atzina, ka sējums izretināts, tajā trūkst ap 30 procentu digstu. Izretinātie sējumi parasti aizaug ar nezālēm, kā rezultātā saimniecība no šiem laukiem rudenī iegūst atpakaļ tikai sēklu un sēnālas.

Līdzīgi pārkāpumi atklājās arī kolhozā «Vienība».

Arī šeit gatavi sēt nekondicionētu sēklu, aizbildinoties, ka tai augsta didzība.

Saimniecību vadītājiem un agronomiem stingri jāievēro, ka izsēt nekondicionētu sēklu nevienam nav tiesības. Nekādā gadījumā šigada sliktajos augsnes apstākļos nedrīkst pārāk palauties uz sēklas dzīvības spējam, jo tagad uzdīgs tikai tās sēklas, kurām laba digtspēja. Pārējie graudi sapūs zemē neuzdīguši.

Jārīkojas operatīvi. Tā sēkla, ko vēl var sagatavot atbilstoši izsējas kondīcijai, nekavējoties jānogatavo. Graudi, kuru didzība ir pārāk zema, jāapmaina ar kaimiņiem vai Zagotzerno, stājoties sakaros ar ražošanas pārvaldi. Katrā saimniecībā pirmām kārtām jāizsēj labākie šķirnes graudi.

Nākošgad šādu stāvokli pieļaut vairs nedrīkst, tāpēc laikus jāpadomā par sēklas materiālu. Katrā saimniecībā ar direktora pavēli vai valdes sēdes lēmumu jāizveido sēklkopības brigāde. Tai jānodrošina viss nepieciešamais, kā mašīnas, minerālmēsli, labāko šķirņu graudi un jāpanāk, lai sēklu laukus apsestu TIRSEJĀ bez citu kultūru piemaisījumiem.

Jau šodien agronomiem kopā ar sēklaudzēšanas brigadieriem jāizrauga ziemāju, daudzgadīgo zālāju, kā arī vasarāja sēklu lauki, ar aktiem nododot tos brigādes kopšanā.

J. KORNEVS,
teritoriālās kolhozu un padomju saimniecību ražošanas pārvaldes galvenais agronomi

KOMJAUNATNES ORGANIZĀCIJAS

KOMITEJAS GODA BIEDRI

Komiteja — pirmorganizācijas kaujas štābs. Būt tās locekļim — tas ir liels gods katram VLKJS biedram. Jaunietim vai jauniešu biedri taču uztic vadītāja un organizatora atbildīgos pienākumus.

Mežāres padomju saimniecības komjaunieši bija vienīgi prātīgi — komitejā jāievēl biedri, kam vislielākā pieredze un autoritāte. Nevienam iebildumu nebija pret Saulaines pamatskolas skolotājas Ludmilas Sorokinas kandidātūru. Doms nedalījās arī izraugot komitejas sastāvā mehānisko darbnīcu vadītāju Viktoru Skomorohovu — viņam jau tiešajā darbā organizatorā pienākumi nav sveši. Traktoristu pulkā bija ne viens vien komjauniešs. Komitejai tikai pluss, ja tās vidū mehānizators. Arī šofera Voldemāra Kūkas kandidātūra ieguva jauno strādnieku atzinību. Komjaunatnes pirmorganizācijas sekretāra amatā galvenais inženieris Eduards Strupulis sevišķu iniciatīvu nepārādīja. Viņa bezdarbību attiecīgi novērtēja komjaunieši pārskata un vēlēšanu sapulcē. Tomēr visi uzskatīja, ka koleģiālā vadības orgānā — komitejā — Eduards var dot savu ieguldījumu. Natāliju Smirnovu — saimniecības grāmatvedības darbinieci — komitejas locekļi ievēlēja par sekretāri.

Esam iepazinušies ar Mežāres komjauniešu štābu. Tagad parunāsim par tā darbu. Tāpat kā daudzās citās vietās arī Mežāres padomju saimniecībā daudz neatrisinātu jaunatnes audzināšanas problēmu. Jauniešu čaklās rokas bija vajadzīgas visur. Saimniecības direktoram komunistam Nikolajam Gračevam jau ilgu laiku rūpes sagādāja lopu novietnes. Vienu otru vecāku slaucēju bija laiks pārvietot uz vieglāku darbu, dažās fermās kadru maiņa palīdzētu nostiprināt disciplīnu. Un vispār — galvenā nozare, bet fermās neviena komjaunieša. Mežāres padomju saimniecībā taču ap simts jauno strādnieku un strādnieku komjaunatnes vecumā. Ir ar ko sākt!

Ista vēriena nebija arī kultūras darbā. Tik daudz jaunatnes, bet vokālo mākslu pārstāv neliels sieviešu ansamblis, kad iespējams izveidot lielu kori. Tas pats sakāms par dejotājiem, dramatisko kolektīvu. Ar dažiem entuziastiem neizlīst. To pašu varētu sacīt par sportu. Jauniešiem komiteju tiešām gaidīja īsts līdziniekus darbs.

Daudzās ģimenēs vēl sīkstī turas reliģiskie aizspriedumi. Zināmā mērā ar to izskaidrojama meiteņu pasivitāte, atrašanās no sabiedriskajiem pasākumiem. Par to zīmīgu valodu runā arī fakts, ka komjaunatnes rindās šeit tikai četras sievietes. Daudz kas labojams sa-

dzīves tradīcijās. Plašāks vēriens te varētu būt visam jaunajam.

Daudz, ļoti daudz komjaunieši gaidīja no sava kaujas štāba. Sākums likās daudzsolis. Vienā no pirmajām sapulcēm pēc komitejas ievēlēšanas komjaunieši pieņēma saistības 1962. gadam. Jaunieši izvēdīs uz tūriem mēslodžumu, kops kukurūzu un cukurbietes, palīdzēs mehanizēt lopu novietnes ... Kas var uzskatīt visas labās ieceres un nodomus.

Ziemas periodā jaunie strādnieki uz tūriem izveda ap 3000 tonnu organiskā mēslojuma, pirmorganizācijas rindas papildināja jauni biedri. Pareizs izrādījās lēmums rīkot kinoseansus sestdienas vakaros. Agrāk to nedarija, jo uzskatīja, ka ticīgā tos neapmeklēs.

Bet trīs komjaunatnes sapulces, kas notikušas pusgada laikā kopš komitejas ievēlēšanas, nedaudz uzskaitītie pasākumi arī izsmēluši komitejas iniciatīvas avotu.

Skaistās ieceres saed vienaldzības rūsa, putekļu kārtā nosēdusies uz protokolu mapes, kur glabājas saistības. Nevienam par to izpildes likteni neinteresējas. Citur jaunieši rīko talkas, pārbaudes reidus, seko pavasara sējas norisei, pieliek visus spēkus un zināšanas, lai no zemes ņemtu visu, ko tā var dot.

... Natālija Smirnova neveikli klusē. Viņai nav ko stāstīt par komitejas darbu. Viņa — visjaunākā, pieredzes nav, redzams, pārdzīvo neveiksmi. Bet pārējie komitejas locekļi? Ar ko, piemēram, savu bezdarbību var attaisnot Eduards Strupulis? Kāpēc viņš nevarēja organizēt, teiksim, mehanizatoru sacensību par komunistiskā darba trieciennīka nosaukuma iegūšanu? Viktora Skomorohova rokās ir visas sviras, lai ieviestu priekšzīmīgu kārtību mehānisko darbnīcu apkārtnē, cehos, organizētu jauno racionalizatoru kustību. Šeit taču strādā tāds lielisks speciālists kā kalējs Alberts Kalniņš, kas jau piecdesmit gadus cilā veseri un virtuozi prot vairākus citus arodus. Arī Voldemāram Kūkam, Ludmilai Sorokinai ir kur pielikt rokas un prātu.

Nevis vadītāji un organizatori, bet goda biedri līdz šim bijuši komjaunatnes pirmorganizācijas komitejas locekļi. Tikai šoreiz tas viņiem godu nedara. Arī komjaunatnes rajona komitejai un saimniecības partijas pirmorganizācijai ne, jo tās visu laiku palikušas novērotāju lomā. Komjaunatnes entuziasma burās Mežāres padomju saimniecībā bezvējš, bet iniciatīvas stūre palikusi bez stūrmaņa. Laiks parūpēties par spīgtu vēju un labiem stūrmaņiem.

D. SLIKŠANS

Automātika ienāk ikdienā

Rīgas rūpnīcas VEF, PSRS un Latvijas PSR Sakaru ministrijas speciālisti, Leningradas pilsētu un lauku telefona sakaru zinātniski pētnieciskā institūta zinātniskie darbinieki izgatavojuši sēriju jaunu koordinātu sistēmas automātiskā telefona staciju. Tās nodrošina pilnīgu telefona sakaru automatizāciju rajona un starppilsētu mērogā.

Pirmā automātisko telefona staciju izmēģinājumu sērija, kuras sastāvā centrālā rajona stacija, uzņēmuma vai iestādes sakaru mezgls ar 100 abonentu numuriem, lauku sakaru mezgla stacija ar tikpat lielu abonentu skaitu, lauku sakaru nodaļas gala stacija ar 40 numuriem uzstādīta Jēkabpilī un nodota ekspluatācijā.

Tehnisko zinātņu doktora b. Livšica, rūpnīcas VEF automātiskā telefona staciju SKB nodaļas priekšnieka, PSRS Sakaru ministrijas speciālista b. Matjuša un republikas Sakaru ministrijas tehniskās ekspluatācijas pārvaldes priekšnieka vietnieka b. Kosminska vadībā radoši strādāja liela grupa inženieru, tānī skaitā b. Gribis, Me-

lamuds, Kolbasova, Celmiņš, Višņakova un citi, elektromehāniķi b. Augusts, Andersons, Naruševičs un citi, kā arī montieri b. Pavēluks, Krauja, Raudiņš, Puteklis un citi.

Jaunās modernās sakaru tehnikas izvietošanai rajona centrā uzcelts jauns nams, bet rūpnīcā un lauku sakaru nodaļās, kur darbojas jaunās automātiskās telefona stacijas mezgli un gala punkti, attiecīgi pārkārtotas telpas.

Tūlīt pēc visas automātiskās telefona stacijas sistēmas nodošanas ekspluatācijā rūpnīcas VEF, zinātniski pētnieciskā institūta un Sakaru ministrijas speciālisti organizēs jaunās sakaru iekārtas uzraudzību, lai izpētītu šīs sistēmas īpatnības. Šādas automātiskās telefona stacijas turpmāk ražos sērijuveidā.

Koordinētās automātiskās telefona stacijas rada visus priekšnoteikumus, lai varētu ievērojami uzlabot sakarus pilsētās un uz laukiem. Jaunajā sakaru sistēmā paredzēta iespēja gala punktos abonentu skaitu palielināt no 40 līdz 80, bet mezgla un centrālās stacijas abonentu skaita palielināšana

Lopkopības Tautas intereses prasa lopkopības produkcijas

Parēķināsim ar zīmuli rokā...

Gada sākumā kolhozā «1. Maijs» valdīja liela rosme. Klauzēja skaitāmic kauliņi, papiros virknējās skaitļu ailes. Darbs bija liels un atbildīgs. Kolhoza ražošanas plāna izdārīja pēdējos precizējumus, un drīz vien noskaidrojās, cik jāražo gaļas, piena, kādas jāiegūst ražas.

... Mēs esam Slikšānu fermā. Tā uzticēta cūkkopim b. Riekstam.

— Kā ar gaļas sagādes plāna izpildi, — taujājam kolhoza zootehniķi b. Ievīnu.

— Izpildīsim... — ne visai pārliecinoši skan pretī atbilde.

Kolhozā «1. Maijs» šajā gadā jāražo 700 centneri gaļas. Vēl pirms dažām dienām valsts sagādā te bija nodota tikai piektā daļa no vajadzīgā daudzuma.

Jā, ir ko domāt, lai dotu atbildi uz tādu nopiet-

nu jautājumu, vēl jo vairāk tāpēc, ka šās fermas aizgaldos tagad atrodas tikai pieci bekonī, kurus varētu nodot. Tiesa, ir te arī vaislinieces ar metieniem, bet — paņemsim labāk zīmuli rokā un parēķināsim.

Kūti atrodas 25 pamata un vienpadsmit nesen atlasītās vienmetiena vaislinieces, ir 73 atšķirtie sivēni. Visā drīzumā bekonu kondīciju sasniegs vēl 33 cūkas. Gada laikā gaļai varēs nobarot vēl ap 150 dzīvnieku.

Tātad gadā nobarojami kopā ap 250 bekonu ar vidēju 80 kilogramu lielu svaru, kas kopā sastāda 204 cūk gaļas.

Ir vēl saimniecībai arī citas rezerves. No pagājušā gada dzimušajiem realizēšanai atstātie lopi dos 175 centnerus gaļas. No jaunlopu pārdošanas iegūs 120 centnerus, no

putnu fermas — 6 centnerus gaļas. Sumējot kopā visus skaitļus, iznāk, ka gada plāna izpildei pietrūkst 54 centneri gaļas.

Acīm redzami, ka tādos apstākļos saimniecības vadītājiem bez sevišķi garas prātošanas vajadzētu iepirkt no kolhoziem teļus. Arī rajona padomes izpildu komiteja uzdeva kolhozam iegādāties 120 teļu. So saprātīgo un izdevīgo iespēju te tomēr neizmanto. Līdz šim vēl nav iepirkts neviens teļš.

Aprēķini uzskatāmi liecina, ka, iepērkot paredzēto teļu skaitu un atstājot tos nobarošanai sabiedriskajā saimniecībā, papildus iegūtu vismaz 100 centneru gaļas un vairāk nekā 8—10 tūkstoš rubļu tīra ienākuma.

Izrādās, šo izdevīgumu nav aplēsis kolhoza priekšsēdētājs b. Haitovs.

Ir arī savs iemesls šai neizdarībai. Grūti nākas kolhoza vadītājiem noorganizēt lopu iepirkšanu tāpēc, ka te atrodas vēl visai daudz arteļa biedru, kuru piemājas saimniecības ir vairāk lopu, nekā statūtos paredzēts. Lūk, kolhozniekam b. Keņģim ir divas slaucamas govis. Kur vien nepaveries, visur kolhoznieku lopiem ieradās leknas ganības. Neizprotami, kāpēc valde nav atradusi par vajadzīgu pat pārmērīt šīs platības. Atsevišķas ganības ir taču divi hektāri lielas.

Ne ar ko nav attaisnojama arī partijas pirmorganizācijas neitrālā pozīcija. Pirmorganizācijas sekretārs b. Krastiņš gan piekrit teļu iepirkšanai, bet nav prasījis uzdevumu izpildi no tiem, kam vajadzēja noorganizēt šo pasākumu.

K. VARLEJS

SVARĪGS PRIEKŠNOTEIKUMS

Pašlaik katrā saimniecībā ļoti svarīgs uzdevums ir sivēnu atlase vienmetiena vaislinieču izaudzēšanai. Tās izdevīgi turēt ganāmpulka ataudzēšanai, cūkgaļas ražošanas krasai palielināšanai un pašizmaksas pazemināšanai. Ja šīs vaislinieces atnesas aprīlī un maijā, no tām iegūtos sivēnus var nobarot līdz 90 kilogramiem un nodot gaļā jau tajā pašā gadā. Vienmetiena vaislinieču izmantošana izmaksā lētāk nekā pamata vaislinieču skaita pavairošana.

Tomēr daudzas saimniecības neizmanto šo gaļas ražošanas palielināšanas rezervi. Tā, maija sākumā kolhozos «Padomju Armija», «Nākotne», «Sarkanais karogs», kā arī Dubnas, Raiņa, Lēpina, Daugavas, LKP X kongresa un citās kopsaimniecībās nav atnesusies neviena vienmetiena vaisliniece. Leimaņu kolhozā ir vēl sliktāks stāvoklis — tur jau divus gadus nav iegūti sivēni no vienmetiena vaisliniecēm. Kolhozā «Padomju Armija» sivēnu ieguves plāns izpildīts tikai par

11,2 procentiem, Lēpina — par 13,4, «Strauts» — par 16. Labus metienus vienmetiena vaislinieces dod Sēlijas kolhozs, kur no katras iegūti vidēji 7,5 sivēni. Plaviņu paraugsaimniecībā atnesusies 31 vienmetiena vaisliniece un vidēji metienā iegūti 7,4 sivēni. Tomēr jāsaprata, ka rajona mērogā sivēnu ieguves gada uzdevums realizējas neapmierinoši — tas izpildīts tikai par 26 procentiem.

Lai nodrošinātu vajadzīgo vienmetiena vaislinieču skaitu gada beigās, tagad bez kavēšanās jāatlasa sivēni. Tie jāizraugās no marta un aprīļa metieniem, pie kam divreiz lielākā skaitā, nekā paredzēts plānā. Tas nepieciešams tādēļ, lai rudenī varētu vēlreiz pārskatīt un novērtēt atlasītos dzīvniekus un tikai tad novembrī un decembrī aplēcināt. Cūciņas atlasāmas ne vieglākas par 12 kilogramiem dzīvsvarā, ar teicamu eksterjeru, no augstāzīmīgiem priekštečiem. Pie atlases sivēni noteikti jānumurē.

Atlasītās cūciņas izvietošanas atsevišķās grupās. Tās jātur labākos apstākļos nekā nobarojamie sivēni. Vienmetiena vaisliniece nav baroklis — tā paredzēta labu, veselīgu pēcnācēju iegūšanai, tādēļ jauno cūciņu barības devām jābūt atbilstošām audzēšanas mērķiem. Tās sistemātiski jālaiž pastaigās. Vislabāk, ja var turēt vasaras nometnēs un laist ganībās. Ja ganības nevar nodrošināt vajadzīgo sulīgo barību, jādod olbaltumvielām bagāta zaļbarība — āboliņš, lucerna. Jābāro tā, lai 8—8,5 mēnešu vecumā tās sasniegtu 90—100 kilogramu dzīvsvaru.

Vairāku rajona saimniecību speciālisti tikai rudenī iedomājas, ka jāatlasa vienmetiena vaislinieces. Tad tās izrauga no nobaroto bekonu skaita. Tas ir ļoti nepareizi, jo nav zināma atlasīto cūciņu izcelsšanās, tās neatbilst vajadzīgajai kondīcijai, kāpēc dod maz un sliktus pēcnācējus.

Labas vienmetiena vaislinieces ir svarīgs priekšnoteikums gaļas ražošanas straujai kāpināšanai. To nedrīkst aizmirst saimniecību vadītāji, speciālisti, lopkopības darbinieki.

V. POGULE,

kolhozu un padomju saimniecību teritoriālās ražošanas pārvaldes vecākā zootehniķe

neierobežota. Pēc automātiskās stacijas iekārtas darba noregulēšanas tā darbosies bez pastāvīgas tehniskā personāla kontroles, kas ievērojami pazeminās tās ekspluatācijas izdevumus.

N. MIHEJEVS,

inženieris — elektrīķis, Latvijas PSR Sakaru ministrijas tehniskās ekspluatācijas pārvaldes priekšnieks

Attēlā: rūpnīcas VEF inženierkonstruktoru L. Smolnova un speciālās konstruktoru grupas vadītājs V. Krievāns kontrolē ATS darbu. Z. MARTINSONA foto

darbinieki!

nemitīgi kāpināt ražošanu!

SEKMES NEIZPALIEK

Uzdevumus lopkopībā, ko izvirzījis PSKP CK marta Plēnums, varēs sekmīgi atrisināt tad, ja lauku darbaļaudis būs materiāli ieinteresēti strauji kāpināt ražošanu. Arī kolhozā «Padomju Latvija» lopkopēju stimulēšanai pielieto papildsamaksu. To izsniedz naudā, vadoties no iegūtās produkcijas daudzuma un kvalitātes.

Ekonomiski svarīgi kolhozam ir ražot ne tikai daudz piena, bet arī labas kvalitātes, tas ir, ar iespējami augstāku tauku saturu. Slaucējas saņem par katru izslauktā piena kilogramu pus kapeikas vairāk, ja tauku procents pienā nav zemāks par 3,5. Šāda papildsamaksa, protams, ieinteresē katru lopkopēju, govis izslaukt tīri, kas ne tikai nodrošina augstāku tauku saturu pienā, bet arī lielāku izslaukumu, ieinteresē labāk barot govis, rūpīgāk uzglabāt pienu.

Vienreizējās prēmijas slaucējas saņem gada beigās. Ja plāns pārsniegts, lopkopis saņem 0,05 procenta no virsplāna produkcijas vērtības. Lai ieinteresētu slaucējas ie-

gūt no visām kopšanā esošām govīm un grūsnām tēlēm veselus teļus un izaudzēt līdz 20 dienu vecumam, paredzēta prēmija — 50 kapeikas par katru teļu, ja iegūti un izaudzēti tikai 90 procenti teļu, prēmiju samazina par 10 procentiem.

Lietojot šādu samaksas sistēmu, šīnī gadā esam guvuši labus rezultātus: uz 1. maiju ražots par 8 tonnām piena vairāk nekā pagājušajā gadā, kaut gan strādājam tādos pašos apstākļos. No katras govis esam ieguvuši par 34 kilogramiem piena vairāk nekā pērn. Taču pieaugums varēja būt daudz lielāks, ja govju novietnes būtu mehanizētas. Pašlaik govis izvietotas piecās fermās. Domājam uzcelt vienu jaunu kūti, kur smagie darbi būs mehanizēti.

Prasmīgi apvienojot morālos un materiālos stimulus, sekmes neizpaliek.

A. DAMBENIECE,
kolhoza «Padomju Latvija»
zootehniķe

Veci lauri slavu nesola

Par Dubnas kolhozu rajonā mēdz labi atsaukties. Ar to pat dažs labs šeit lepojas. Tādai slava ir savs pamats — lauku ļaužu uzcītība. Bet laba slava nav uz visiem laikiem mantota īpašība. Tā vienmēr jāvaicā, jāspodrina. Visnemaldīgākais barometrs šajā ziņā — prasme tikt galā ar sarežģītiem apstākļiem, grūtību pārvarēšanas māka. Tagad var teikt, ka šis pārbaudījums klāt.

Lai kā par lietu nesūkstītos arteļa vadītāji, ne mazums saimniecību tādos pašos apstākļos veiksmīgāk sēj un, spītējot dabas stihijai, varēs pat ziņot par uzdevuma pilnīgu izpildi. Pēdējā piecīdīnā kolhozā «Dubna» paveikts ļoti maz. Apsēts ar graudaugiem 26 hektāri, cukurbietēm — 4 hektāru, kukurūzu — 7 hektāru liela platība, bet viss vašarāju sējas plāns iznīdīts tikai par vienu sesto daļu!

Ja brigadieru un visas kolhoza valdes darbā būtu lielāka mērķtiecība, droši vien pie «Drēnu» mājām kukurūzas laukā tagad jau digtu iesētā kukurūza. Vai tad te pavasara arumu nevarēja jau sagatavot sējai? Vai savukārt ceturtajā brigādē nevarētu uzart

daļu no ganībām, kurām ļoti slikts zelmēns, un izvietot tur miežu sējumus? Un kāpēc traktoram DT-54 nav piekabinātāja? Tas taču nemaz nav tik sarežģīts jautājums. To pašu varētu teikt par cik-cak ecēšu sakomplektēšanu un tamlīdzīgām lietām, no kurām sastādās kolhoza ražošanas ikdiena.

Bet ne tikai sēja vērojama zināma pašplūsma, tā pavid arī citur. Arteļa valde sagādājusi pakaišu kūdru, bet nav parūpējusies par to, lai lietū neaizietu bojā kopu saimniecības līdzekļi. Pie «Muciņiem», Gusevū, Lietavnieku lopu fermām pakaišu kūdra tā samirkusi, ka nav vairs lietojama. No citām novietnēm virca savukārt aizplūst uz grāvjiem. Pie Gusevu fermas ganībām ir ļoti slikts zelmēns. Bet turpat virca dabūjama bez ierobežojumiem...

Ir pamats prasīt no kolhoza valdes un priekšsēdētāja b. Vucāna netiksmināties ar kādreizējiem panākumiem, bet gan tos kaldināt diendienā, it sevišķi šajās visai saimniecībai tik svarīgajās dienās.

D. Vītola,

Jēkabpils sēkļu kontroles laboratorijas vadītāja

Rīgas uzņēmumu produkcija — uz izstādi Ganā

No Rīgas jūras ostas uz Ganas Republiku devies norvēģu motorkuģis «Evans». Tas ved 1200 eksponātus padomju tirdzniecības un rūpniecības izstādei, ko šovasar atklās Ganas galvaspilsētā Akra. Ekspozātu vidū ir arī Padomju Latvijas uzņēmumos ražotā produkcija: radiolas un radiouztvērēji, telefona aparāti un automātiskās telefona centrāles, kā arī precīzijas aparāti.

Viņi strādā uz sabiedriskiem pamatiem

Cēsu 1. namu pārvaldē, sekojot maskaviešu priekšzīmei, nodibinātas trīs remontbrigādes, kas strādā uz sabiedriskiem pamatiem. Sajās brigādēs ir dažādu arodu ļaudis — atslēdznieki, skārdnieki, apmetēji, namdari, mūrnieki utt. Viņi bez atlīdzības veic namu kārtējo remontu.

Vitamīni ceļ ražu

Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas Botāniskajā dārzā veic interesantus izmēģinājumus, kā ar vitamīnu palīdzību celt dārzeņu un dažu citu lauksaimniecības kultūru ražu. Augu biokīmijas laboratorijas vadītājs bioloģijas zinātņu kandidāts K. Gūtmanis sarunā ar LTA korespondentu pastāstīja:

«Vēl pavisam nesen valdīja uzskats, ka vitamīni nepieciešami tikai cilvēkiem un dzīvniekiem, ka tiem nav būtiskas nozīmes augu dzīvē. Pētījumi rāda, ka tas tā nav. Piemēram, augi slimo ar avitaminozi. So slimību var izraisīt pat eksperimentālā ceļā. Vitamīni ietekmē

vielu maiņas procesus, aktivizē fermentus, kas ir «dzīvības katalizatori».

Mēs pētām galvenokārt C, PP, B1 un B2 vitamīnu lomu, nosakām, kuri no šiem vitamīniem ir visvairāk nepieciešami tai vai citai kultūrai. Ar vitamīniem mums izdevies par 20 procentiem celt tomātu un zirņu ražu, par 30 procentiem — redīsu ražu un par 50 procentiem — gurķu ražu. Sogad veiksīm vēl plašākus izmēģinājumus. Turpmāk esam nodomājuši pārbaudīt šos rezultātus republikas kolhozu un padomju saimniecību tīrumsos.»

(LTA)

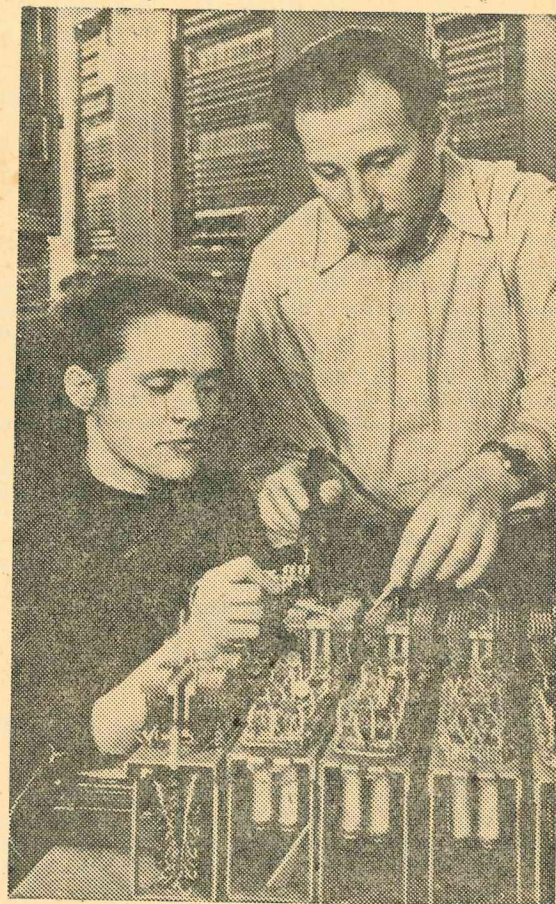
Tālsaruna vairs nav jāpiesaka...

Ja jūs vēlaties pa telefonu piezvanīt uz kādu mūsu zemes pilsētu, vajag tikai uzgriezt trīsziņņu numuru — attiecīgās pilsētas kodu, pēc tam — abonenta numuru, un jūs varat runāt. Šādas automātiskās tālsarunu centrāles izgatavo vefiešu kolektīvs. Pirmā šāda automātiskā telefona centrāle ar 1500 kanāliem tiks uzstādīta Maskavā.

Attēlā: SKB vecākā tehniķe L. Jansone un grupas vadītājs V. Libauers pārbauda telefona centrāli.

L. PANTUSA
(LTA) foto

J. Jablinskis

Iegāza aizmāršība

SKICE

Jānis Kalnozols rajonā nebija no jaunajiem priekšsēdētājiem. Daudz kas piedzīvots un pieredzēts vadošajā darbā. Viņš pat mīlēja runāt ar zināmu patosu par to, ka tik ilgi noturējies šajā amatā.

Slikta doma par viņu rajona priekšniecībai laikam nebija. To viņš secināja kaut vai no tā, ka gandrīz nekad viņam nebija liegta iespēja izmantot tribīni. Kad viņš runāja, prezidija sēdošie mēdza klusi saucukstēties, viens otrs klanīja galvu. Tas jau bija līdzīgs kaut kādai piekrišanai...

Ja ir kāda māksla, kas prasa sevišķu rūpību, tad neapstrīdami tā ir oratora māksla. Jānim Kalnozolam nemaz nevajadzēja ielausties daiļrunības biežokņos. Viņam, «praktiķim, galvenokārt vajag iedziļināties uz auditoriju ar loģikas spēku, pārliecinotiem, izmeklētiem faktiem.

Faktu izvēlei priekšsēdētājs arī pievērsa ne mazums uzmanības. Tas bija arī tajā dienā — īsi pirms rajona lopkopju sanāksmes.

— Lonij, vai par faktiem aizmirsī? — ienācis kantori, Kalnozols tūlīt griežas pie grāmatvedes.

— Bet mēs ejam minusos gaļas un piena ražošanā, — mēģināja iebilst grāmatvede.

— Lai tur vai kā, mēģini sadabūt, pati saproti, sanāksmē būs arī pārstāvji no Rīgas...

— Varbūt kaut ko pateikt par jaunlopu audzēšanu...? — Sanāksmē viņš runāja kā trešais. Mikrofonā pastiprinātā balss iedvesa pašpārliecību. Vārdi bija labi dzirdami visā zālē.

— Biedri! Runājot par gaļas ražošanas palielināšanu, nevar neminēt tādu rezervi kā teļu nobarošanu. Īsi pirms sa-

pulces, pārbaudot stāvokli visās piecās kolhoza jaunlopu novietnēs, aprēķināju, ka šogad vēl nobarosim...

Soreiz nebija āķīgu repliku no zāles. Viss beidzās labi. Starpbrīdī pēc debatēm pienāca pazīstamā rajona izpildu komitejas darbiniece b. Eglīte un stādīja priekšā kādu nelielu auguma sievieti:

— Korespondente no Rīgas laikraksta b. Apsīte! Viņa vēlētos sīkāk iepazīties ar kolhoza rezervēm, sagatavot savai aīzei rakstu. Viņai esot steidzīgs uzdevums un braukšot līdz...

Otrā rītā Apsīte priekšsēdētāju jau gaidīja pie kantora. Arī viņš bija atnācis agrāk. Sarunā drīz vien iestājās žurnālistiem raksturīgais lietišķums.

— Tātad jaunlopi kolhozā izvietoti četrās novietnēs? — taujāja korespondente, ielūkojusies savā bloknotā.

— Četrās? Piecās gan! Visu laiku bija piecās un tagad arī ir piecās. Vēl aizvakar es...

— Hm! Bet man rajonā sacīja, ka četrās.

Apsīte nevarēja saprast, kam lai tic — ierakstam savā piezīmju bloknotā vai izteiksmīgajam Kalnozola skatienam un runai.

— Apskatīsim fermas, parunāsim ar cilvēkiem, — vedināja korespondente.

Ierūcās kolhoza gazīks. Vispirms iebrāuca Bērzu novietnē. Korespondente saskaitīja teļus, apjautājās lopkopēm, kā baro, pierakstīja kopēju uzdevus. Tas pats notika Liepu novietnē, tad Lejas un Kalna novietnēs, kamēr beidzot pēc Kalnozola norādījuma iebrāuca pēdējā — Plavu — novietnē.

Bet šeit vairs nebija ne ko skaitīt, ne ko prasīt... Vecā kūts ar cauru jumtu izrādījās tukša. Tikai vienā tās stūrī uz netīriem aizgaldā dēļiem bija sabērti krietna kaudze mākslīgo mēslu...

Kalnozols kasīja aiz auss, kaut ko norūca. Prātā nāca vakardienas sanāksme. Nepatīkamas lietas. Ferma faktiski likvidēta. Tā iznāk, ja pārāk uzticas... Turpmāk viņš tā vairs nedarīs. Nospieda nepatīkama sajūta. Labi, ka korespondente bija jau izgājusi ārā. Ko viņa teiks? Nē, ko viņa uzrakstīs?

Kalnozols zināja korespondentu manieres. Viņš devās uz dzīvojamās ēkas pusi, no kuras, priekšsēdētāju ieraudzījis, nupat iznāca gados vecāks vīrs.

— Paklau, onkul, vai to tur nav jau sen? — Kalnozols klusām jautāja, bažīgi lūkodamies uz Apsītes pusi. Bet nelaime nenāk viena. Onkulis tik klusu jautājumu nedzirdēja. Vajadzēja to atkārtot krietni vien stiprāk.

— Ak tie teļi! To sen jau vairs nav. Kādi trīs mēneši pagājuši.

— Bet kur tie ir?

To nu vecāis vīrs nezināja. Esot bijusi fermas vadītāja un ar pāris sievām kaut kur aizdzinusi. Laikam tepat «Ozoliņos» aiz tiem krūmājiem, tur tā kūts tāda laba.

Sēdās mašīnā un brauca tālāk. Šoreiz brauca klusēdami, kamēr Ozoliņu pagalmā «gazīks» pieturēja, un priekšsēdētāju sagaidīja kolhozniece Cera.

— Rādi nu, saimniec, tos lopīņus. Kā tev šie aug?

Saimniece negaidītos ciemiņus aizveda uz kūti, kurā mīrīgi gremoja tikai viena govs un rukšķēja pāris sivēnu.

Priekšsēdētājs vispirms piesarka, tad nobālēja, nemaz neklausīdamies, kā sieviete slavēja savu labo gotiņu un mierīgos rukšķīšus.

— Bet kur tad tie kolhoza teļi?

— Ak tad jūs tos lopīņus meklējat? To šeit nav, tos tak uz «Ziediņiem» aizdzina. Es pati toreiz...

«Gazīks» devās tālāk, nemaz neuzgaidījis saimnieces paskaidrojuma nobeigumu.

Kalnozolam pēkšņi ienāca prātā doma, ka Ziediņu kūti teļi arī var nebūt, tur tā kūts tāda draņķīga...

— Kārlī, stūrē uz kantori! — viņš igni uzsauc.

Tā arī izdrija. Aizbrauca uz kantori. Gadījuma pēc tajā sastapa fermas pārzini, kura palīdzēja atrast abiem meklētajiem pazudušos teļus. Tiesa gan, tikai pusi. Otru pusi atrada grāmatvede lopu sagādes kantora naudas pārskaitījuma veidā kolhozam «Liedags».

Apsīte atvadījās. Ar kolhoza «gazīku» viņu aizveda līdz Rīgas autobusa pieturai. Biezajā bloknotā tukšu lapu vairs nebija.

Soreiz priekšsēdētājs teica visisāko runu, un arī klausījās viņu tikai fermas pārzine.

— Varēji man arī pateikt, kur tie lopīņi palika! Man taču laika nav tādām lietām...

Par labiem laudim

CILVĒKĀ VISAM JĀBŪT SKAISTAM...

Līvānu pilsētas galvenajā ielā ir balts nams, kurā retais tuvējās apkārtnes iedzīvotājs nebūs iegriezies. Un ne tikai līvānietis vien. Uz šīs pilsētiņas modes atelē atrod ceļu arī bijušie krustpīlieši, Daugavas kreisā krasta laudis un pat vairāki kaimiņu rajonu iedzīvotāji. — Kas tad tas par pievilcības spēku! — varbūt nezinātājs iesauksies. Vai citur šuj slīktāk? Tā vai citādi, bet pasūtītājs, kas saņēmis tērpu no Līvānu šuvēju darbnīcas vadītāja A. Raubiška vai meistares H. Krūmiņas rokām, otrreiz nāks atkal šurp. No šī nama katrs aiziet apmierināts — pašutais mētelis, kostīms vai kleita stāv kā uzliets. Teicams darbs! Par to runā arī ieraksti ierosinājumu burtņīcā... «Izsaku pateicību meistaram b. Raubiškam par pašūto mēteli,» raksta, lūk, viens pasūtītājs, bet cits — pilsone Jaunzeme, piemēram, atzīmējusi: «Sirsnīgi pateicos meistarei H. Krūmiņai un šuvējai H. Mālniecei par rūpīgo darbu un laipnu pretimnākšanu.» Un tādu atzinību vārdus ir ļoti daudz. Tā ir labākā balva modes atelē 25 cilvēku kolektīvam, kas iegūta rūpīgā, varētu teikt, pašizliedzīgā ikdienas darbā. Tērps taču ir mūsu dzīves neatņemama sastāvdaļa un tam, Čehova vārdiem runājot, tāpat kā cilvēka domām un sejai jābūt skaistam.

... Ienāk vienkārša lauku sieviete. — Gribu pašūt kleitu, — nedroši ieminas. Meistare H. Krūmiņa zina: šoreiz būs darbs viņai kā piegriezējai un kādai no meitenēm — šuvējai. Pats darbnīcas vadītājs piegriez mēteļus, sieviešu un vīriešu kostīmus. Pasūtītājs priekšā meistare noliek dažādādas žurnālus, kuru nereti trūkst citās rūp-kombināta darbnīcās. Rīgas, Maskavas, tautas demokrātijas valstu jaunākās modes... Lielāko daļu pasūtījusi pati meistare. Gadās, ka kliente nevar izvēlēties fasonu — tas par modernu, teiksim, darbam, citam nepatīk kāda apģērba detaļa. Un talkā vienmēr nāk piegriezēja.

— Tas jums nepiestāvēs, jūs esat diezgan korpulenta, bet, lūk, šīs fasons būs kā radīts, arī sejai pieskaņots, — dod padomu ilgga-dējā šuvēja Helēna Krūmiņa. Un tas ir vietā. Kad audums ir rūpīgi izgludināts, paņemta vajadzīgo izmēru piegrieztni, darbs var sākties. «Septiņreiz nomēri, vienreiz nogriez,» saka tautas paruna. Visvairāk tas laikam jāievēro šuvēju mākslā. Lai gan atelē meistarei aiz muguras jau apmēram 25 darba gadi šajā nozarē, viņa nav atmetusi šo likumu. Un tā akurāti izgrieztās daļas var nodot šuvējai. Pirmā, otrā uzlaikošana — visam procesam un kvalitātei rūpīgi seko b. Krūmiņa. Un ne tikai vēro. Pēc katras piemērišanas viņa vēlreiz apzīmē līnijas, dod norādījumus un rezultātā, kleita, blūze, svārciņi vai cits tērps eleganti, rūpīgi pašūts.

— Manas meitenes, — ar mīlestību meistare runā par darbiniecēm. Lūk, Leontine Bikauniece, Jelena Mironova, Pauline Stojanova, Irēna Ārsmeniece... Gandrīz visas atnāca kā mācekļi, bet dažos gados jau kļuvušas par labām šuvējām,

PSRS Augstākās Padomes deputātes pieņem

PSRS Augstākās Padomes Savienības Padomes deputāte Helēna GAUDZEJA pieņems vēlētajus katrā mēneša piektajā datumā no plkst. 11.00—15.00 Jēkabpils rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas telpās.

PSRS Augstākās Padomes Tautību Padomes deputāte Lilijs BRANGALE pieņems vēlētajus katrā mēneša otrās nedēļas ceturtdienās no plkst. 11.00—14.00. Jēkabpils rajona darbaļaužu deputātu padomes izpildu komitejas telpās.

kurām var uzticēt sarežģītus modeļus. Piemēram, Valentina, Pauline. Daudz laika viņu apmācīšanai pāvērtējis A. Raubiška, lai tās kļūtu par slavējamām darbiniecēm. Tagad viņu rokas prot darināt skaistus mēteļus vai citas drēbes. Irēna Ārsmeniece, Jānis Vilcāns, Oskars Gredzens un vēl citi sūti arī uz kursiem Rīgā pie kvalifikācijas celšanas mācību kombināta. Jāmācās un vēlreiz jāmācās, lai varētu labāk apmierināt pasūtītāju prasības — tas ir visa kolektīva nerakstīts likums. «Vairākus gadus mācījies šūšanas skolā, — saka jauniete Ivanova, — bet tagad jāiziet otra skola — prakse. Tieši pēdējā man dod ļoti daudz.»

Gadās, ka pasūtītājs no tālienes nevar ierasties uzlaikot citu dienu kā tikai svētdien vai vakarā. Vai atteiksies pieņemt? Un b. Krūmiņa vai vadītājs b. Raubiška ir ar mieru palikt stundu divas ilgāk pēc darba vai pieņemt pasūtītāju svētdien. Tiesa, rajona rūp-kombināts modes atelē nelutina ar audumiem, izvēle nav bagāta. Sevišķi ļaudis izjūt trūkumu pēc sieviešu virsdrēbju materiāliem, tomēr mēneša plāni pildās. Vidēji atelē dod produkciju par 1500—1600 rubļiem.

— Būtu vairāk, bet nespējam pašūt, — saka b. Raubiška.

Nu jau otro gadu šūšanas darbnīcā ražošanas apmācību iziet arī pilsētas vidusskolu pēdējo klašu meitenes. Šogad Helēna Krūmiņas vadībā iemaņas šūšanā apgūst septiņas Līvānu otrās un vienpadsmit pirmās vidusskolas audzēknes. Tāpat divas reizes nedēļā vairākas stundas pieredzējušajai meistarei jāvēlta jaunajai paaudzei.

Darbs ceļ darītāju — sen zināma patiesība. Līvānu šūšanas meistaru slava izskanējusi tālāk par savas pilsētas robežām. Un ar to viņi var pamatot lepotes.

R. BELOUSOVA

KULTŪRAS DARBS — VISU KOPEJĀ LIETA

... Jēkabpils rajona kultūras nama darba atskaite vakars. Direktore Z. Gregersona nedaudz vairāk nekā 50 interesentiem un 400 tukšiem krēsliem atskaitās par kultūras nama darbu 1961. gadā. Kultūras namā darbojas 18 pulciņi ar 357 dalībniekiem, rīkoti 42 tematiski un 52 pašdarbības vakari, iestudētas 4 lugas, ar kurām sniegtas 19 izrādes. Labus panākumus guvusi estrādes ansambļa (vadītājs L. Salhs) iestudētā programma «Uz nākotnes spārnēm». Biedri Vents, Celmiņš un Strasmāne jau vada atsevišķus pulciņus uz sabiedriskiem pamatiem, rosiģi darbojas veco lauku kolektīvs.

Kultūras nams ir strādājis. Varbūt pat labāk nekā iepriekšējos gados: devis zināmu ieguldījumu PSKP Programmas materiālu propagandēšanā iedzīvotāju vidū, cenšas padarīt interesantākus, savdabīgākus atpūtas vakarus, organizē mutvārdu žurnālus.

Tas viss ir labi, bet ne pietiekami un apmierinoši. Rīkotājiem pašākumiem trūkst mērķtiecības, tāpat kā tās nav visam kultūras nama darbam. Tiek gatavoti sarīkojumi, iztērēti milzums darba, bet to noskatās daži desmiti apmeklētāju. Secinājums šeit ir viens: KULTŪRAS NAMS NAV SPEJIS SAISTĪT APMEKLĒTAJU INTERESI, NAV IZVERŠIS DARBU AR JAUNĒSIEM. Bet tas — visu trūkumu trūkums. Visi mēģinājumi iesaistīt kultūras nama pašdarbībā jaunos cilvēkus arvien beidzas neveiksmīgi. Jaunieši atbild: «Kultūras namā nekā interesanta nav.» Un tā tas ir!

Iniciatīvai jābūt kultūras nama darbinieku rokās. Protams, kultūras darbam jābūt arī pašu jauniešu, izglītības darbinieku, pilsētas sabiedrisko organizāciju un visas sabiedrības lietai. Bez to aktīva

D. Zigmontes romāna varoņi uz lauku skatuves

Doma iestudēt D. Zigmontes «Jūras vārtus» zalviešiem likās vilinoša. Protams, katrs Oškalna kluba dramatiskā pulciņa biedrs saprata — uzdevums nebūs no vieglajiem. Toties interesants gan! Un režisore G. Keruka, tāpat tēlotāji ķērās pie darba.

Neskatāmī vakari aizritēja rosiģā darbā — pārrunas, mēģinājumi vēl un vēl... Ne lietus, ne tumsa netraucēja jauniešiem pulcēties. Grūtību bija daudz, bet šodien, šķiet, to nemaz nav bijis. Un beidzot ievu ziedu plaukuma laikā skatītāji saņēma lugu.

Literāro vakaru ievadīja skolo-tājas L. Freimanis referāts par komunisma cēlāju paaudzes rakstura īpašībām — godīgumu, patiesīgu un vienkāršību. Lugas galveno varoņu — Dziesmu ģimenē šīs īpašības vecāki audzina arī saviem bērniem. Spilgtāk par pasacitu vārdus runā tēls, un, lūk, paveras priekšskats. Skatītāji ierauga iemi-lotos romāna varoņus uz skatuves: Kristīni un Ansi Dziesmas, mazo Litu, Ainu, Edgaru, Ievu un daudzus citus. Skati seko cits citam.

Varbūt kādam tuvāks, pazistamāks kļuva Viranauda ar savu sapni par dvīņu trali... Varbūt kādam kļuva skaidrs, ka par acīm tikamiem neilona lakatiņiem cilvēkos daudz lielākā cenā pašlepnums un sirdsapziņa. Un Ieva — ar savu mīlestību, stipru kā jūra un skaistu kā plaukstoši ziedi.

Pārliecinoša bija Ieva (G. Keruka), Jorens (U. Puķāns), Lida (G. Damauska), Viranauda (P. Gulbinskis), Strautmaniete (R. Liepiņa). Labi lomās iejutās arī pārējie tēlotāji.

Šis dramatizējums, ko oškalnieši bija sagatavojuši, liecina, ka kluba dramatisks pulciņš var strādāt radoši, ar labām sekmēm arī lielāku lugu iestudēšanā.

A. MIEZITE,
H. GULBINSKA,
skatītājas

Jauna kārtība dzīvokļu sadalē

Pēc Jēkabpils un Krustpils pilsētu apvienošanas pieaudzis pieprasījums pēc apdzīvojamās platības. Lai ieviestu stingru kārtību dzīvokļu sadalē un pareizi organizētu to piešķiršanu, pilsētas izpildu komiteja šā gada 17. maija sēdē pieņēma plašu lēmumu.

Turpmāk katru iesniegumu par dzīvokļa pieprasījumu izšķirs attiecīgās iestādes, uzņēmuma un organizācijas arodorganizācijas vietēja komiteja kopā ar dzīvokļu apsekošanas un sadalē komisiju, kas izveidota pie pilsētas izpildu komitejas. Sākot ar 25. maiju, atbrīvojušās vai jaunas apdzīvojamās platības izpildu komiteja piešķirs uzņēmumu, iestāžu, organizāciju vietējām komitejām tālākai sadalei saviem strādniekiem un kalpotājiem saskaņā ar Latvijas PSR Ministru Padomes un Arod biedrību Republikāniskās Padomes lēmumu. Vietējās komitejas lēmumu par dzīvokļa piešķiršanu izskatīs dzīvokļu apsekošanas un sadalē komisija, bet apstiprinās pilsētas izpildu komiteja. Vietējo

komiteju priekšsēdētājiem līdz 10. jūnijam izpildu komitejā jāsaņem strādnieku un kalpotāju pieprasījumi par pieņemšanu uzskaitē dzīvokļu saņemšanai, kas iesniegti agrāk.

Pilsētas izpildu komiteja apdzīvojamās platības piešķirs invalīdiem, pensionāriem, tuberkulozes slimniekiem un citiem, kas nestrādā algotu darbu un kam nav darba spējīgu ģimenes locekļu.

Diezgan bieži atklājas fakti, ka pilsoņi, kam tehniskā un sanitārā ziņā apmierinošs dzīvoklis, pieprasa apdzīvojamo platību palielināt uz blakus atbrīvojušos telpu rēķina. Dažkārt notiek arī dzīvokļu apmaiņa.

Pilsētas izpildu komiteja nolēma turpmāko triju gadu laikā neatļaut šādu dzīvokļu platības palielināšanu.

SK. LIPATOVA,
Jēkabpils pilsētas padomes
izpildu komitejas sekretāre

Pirms atbildīgajiem koncertiem

Pagājušo sestdien Jēkabpils pilsētas Oškalna kultūras nama dziedātāji posās ceļā uz Seci. Tā bija it kā pārbaude pirms atbildīgajiem koncertiem. 3. jūnijā paredzēts rajona koru koncerts, bet 17. jūnijā Staburagā nāksies paveikto rādīt daudz skatītāju priekšā. 24. jūnijā ielānāts brauciens uz Igaunijas PSR Rakveres rajonu. Tātad — priekšā svarīgi notikumi kora dzīvē, kas prasa sasprindzināt visus spēkus.

... Kad aplūsa skotu tautas dziesmas «No senām dienām» pēdējie akordi, aplausi ilgi negribēja rimt. Ne slīktāk kora dalībnieki

un soliste C. Lūkina izpildīja Čaikovska «Lakstīgalu».

Jauko kori nomainīja sieviešu ansamblis C. Lūkinas vadībā, bet pēc tam uz skatuves uzņāca viesu un seciešu apvienotais koris. Lai gan abu kolektīvu dziedājums vēl prasa pamatīgu slīpējumu, tomēr tāda priekšnesuma forma pelna ievēro. Tas palīdz lauku pašdarbniekiem.

Pirms atbildīgajiem koncertiem jauktajam korim vēl jāpāstrādā, tomēr no uzstāšanās Secē var teikt — tas ir kolektīvs ar perspektīvu.

I. JAKOVLEVS

FIZISKĀ KULTŪRA UN SPORTS

Pilsētas spartakiāde ieilgst...

Jēkabpils pilsētas 1962. gada spartakiādē beigušās sacensības sešās sporta disciplīnās, t. i., pusē no paredzētajiem veidiem. Dambretē uzvarēja 1. vidusskola, bet volejbolā — Lauku tehnikas apvienības Jēkabpils rajona nodaļa. Slēpošanā pārliecinoši uzvaru izcīnīja Lauku tehnikas fizikultūras kolektīvs. Noslēgušās sacensības arī basketbolā. Sieviešu grupā uzvarēja 1. vidusskola, atstājot aiz sevis 2. vidusskolu un lauksaimniecības tehnikumu. Vīriešiem pārliecinoši uzvaru izcīnīja rūp-kombināta II komanda. Kopvērtējumā sieviešu un vīriešu grupā pirmo un otro vietu dalīja 1. un 2. vidusskola.

Pavasara krosa sacensības noslēdza spartakiādes pirmās puses sacensības. Diemžēl, krosa dalībnieku skaits bija mazs. Ar pilnu komandu piedalījās tikai 1. vidusskola. Sievietes sacentās 800 m distancē. Uzvarēja M. Brasle (1. vidusskola) — 2:44,8; otrajā vietā R. Pabērza (Lauku tehnika).

Vīriešiem 1000 m distancē uzva-

rēja M. Rupmejs ar laiku 3:07,0 sek. Arī 3000 m distancē pirmās divas vietas ierindojās 1. vidusskolas pārstāvji. Uzvarēja V. Usiņš ar rezultātu 11:00,0 (III sporta klase). Soļošanā 5 km distancē piedalījās tikai 1. vidusskolas pārstāvji. Uzvarēja E. Leicis ar rezultātu 29:30,0 sek. Arī otrās vietas ieguvējam bija tāds pat rezultāts. Ķe mandvērtējumā uzvarēja 1. vidusskola, atstājot otrajā vietā Lauku tehniku, bet trešajā vietā kolhozu «Nākotne». Pārmetumus pēlna lielākais — rūp-kombināta fizikultūras kolektīvs, kurš nepiedalījās krosā, tāpat arī 2. vidusskola, MRS, sakaru kantoris, 14. CER u. c. Vai tad tiešām šajos kolektīvos nebija neviena dalībnieka, kas varētu noskriet kaut vai 1000 m?

Pašreizējais stāvoklis pēc šiem sporta veidiem pilsētas spartakiādē šāds: 1. vieta — Lauku tehnika ar 56 punktiem, otrā — 1. vidusskola, tad 2. vidusskola, Lauksaimniecības tehnikums, kolhozs «Nākotne», MRS, rūp-kombināts, 14. CER un sakaru kantoris. Spartakiādes sacensību ātrāku norisi un pilnīgu pabeigšanu ļoti kavē tas, ka ne visi kolektīvi un to vadītāji, kuri ir atbildīgi par attiecīgo sporta veidu, pievērs tam vajadzīgo uzmanību. Piemēram, ļoti aizkavējušās šaha sacensības, kuras vajadzēja organizēt remontu un būvju kantora kolektīvam (atbildīgais b. Ginzburgs).

Pagājuši termiņi arī novasa sacensībām, par ko atbildīgs L. Bauskis. Ar tām jāpabeidzas, jo paredzams liels dalībnieku skaits.

E. BĒRZINS,
Jēkabpils pilsētas fizikultūras
kolektīvu padomes priekšsēdētājs

Redaktore B. IKLAVA

Pa nepublicēto materiālu pēdām

Klubā nozīmēs dežurantus

Vairāki vārnavieši redakcijai rakstīja par nekārtībām sarīkojumu laikā Vārnavas ciema tautas nama garderobē. Šeit nebija norīkotas dežūras, tāpēc gadījās, ka apmeklētājiem pazuda kādas lietas.

Ciema padomes izpildkomitejas priekšsēdētājs b. Jakušins mums atbild, ka darbaļaužu signāli daļēji pamatoti. Tautas nama vadītāji b. Lukjanovičai izteikts brīdinājums un uzdots rūpēties par to, lai turpmāk visos sarīkojumos kluba garderobē dežurētu cilvēks, kas atbildētu par kārtību.

Avize iznāk otrdienās, ceturtdienās un sestdienās. Tālruni: redakto-ram — 2342, redaktora vietniekam — 2502, literāriem līdzstrādniekiem — 2340, tiešais vads tālsatiksmēi — 7. Redakcija: Jēkabpili, Brīvības ielā 212.

«Padomju Даугава» — газета ЦК КП Латвии и Совета Министров Латвийской ССР в зоне Екабпилского территориально-го производственного колхозно-совхозного управления.